

hvert Aar saa at sige faa vor Mishag eller vor Velvillie udtrykt i klingende Mønt. Jeg tror ogsaa, at Befolkningen i høj Grad vil komme til at se, at det er netop under det fremskredne Demokrati saaledes, at der vil Kronen ikke blot have Opgaver sammen med Rigsdagen, men ogsaa Opgaver udenfor Rigsdagen, saa sandt som Rigsdagen repræsenterer Befolkningen og som saadan er fremgaet af et Valg, en øjeblikkelig Stemning under en øjeblikkelig Paavirkning af en øjeblikkelig Standsfølelse o. s. v., medens Kronen til enhver Tid repræsenterer Folket i dets Helhed, Folket som Nation gennem Generationerne, Landsinteresserne mod Standsinteresserne, og disse Opgaver vil Kronen aldrig kunne opfylde i det Øjeblik, Kronen er økonomisk afhængig. Jeg vil derfor udtale det bestemte Haab, at aldrig vil nogen dansk Rigsdag være med til at reducere Kongemagten, saaledes som det ærede Medlem ønsker det, og hvad der vilde være at stille Kongemagten paa samme Maade som en Tjener, der faar sin Herres Misbilligelse og Billigelse i et Nytaarsgratiales aarlige Størrelse. Jeg tror, at det vilde være at sætte Kronen økonomisk Kniven paa Struben, og at det ikke blot ikke er sømmeligt, men at det ogsaa er uden Præcedens. Jeg er overbevist om, at den Gang den højtærede Konseilspræsident sad i lange Tider paa Prinsesseudstyret, var den Slags Tanker aldrig i hans Sind. Nej, og derfor vil jeg sige til det ærede Medlem, at det jo er en ærlig Sag at være Republikaner, og jeg vilde ganske ærlig foretrække en Republik fremfor et Kongedømme, hvor Kongen er fuldstændig afmægtig og i sine daglige Fornødenheder økonomisk afhængig af os. I saa Fald vilde nemlig Kongedømmet aldrig kunne udføre de Funktioner, jeg haaber, det til enhver Tid skal kunne, nemlig at repræsentere Landets Interesser mod Standsinteresserne, at repræsentere Helheden mod det spredte og staa som Befolkningens Værn baade opadtil og nedadtil, opadtil mod en Overklasse, som kan blive for stærk, mod Kapitalisterne, nedadtil mod et Demokrati, som kan blive for stærkt og for hensynsløst. Disse Kronens Opgaver vil jeg haabe, at den steds vil være i Stand til at løse, og jeg vilde aldrig være med til at stemme for en Apanagelov, der, som det ærede Medlem foreslaar, sætter Kronen paa aarlig Gehalt. Det er i det Haab, at Rigsdagen aldrig vil hylde en saadan Politik, og at det danske Kongedømme altid vil forstaa at

løse sine Funktioner som Landsinteressernes og ikke som Standsinteressernes Repræsentant, at jeg med Glæde giver min Stemme til det foreliggende Forslag, til den Hyldning baade af Monarkiets Ide og Kongens Person, som ligger i en saadan Votering.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) udtalte, at den fra vor Side foreslaaede Apanage eller Civilliste paa 120,000 Kr. var utilstrækkelig. Det vil jeg bestemt protestere imod. 120,000 Kr. om Aaret anser jeg for at være meget rigeligt for en enkelt Familie at leve af. Dernæst kunde det ærede Medlem ikke billige, at vi havde skilt det, der skulde ydes Kongen, i 2 Dele, den egentlige Løn for sig og saa Repræsentationsudgifterne for sig, og han sagde, at derved blev Kongen ikke selvstændig, men blev økonomisk afhængig af Rigsdagen. Jeg vil da sige, at det, vi have foreslaaet her, er ikke noget nyt. Vi have mange Gange set Ministeriet paa Kongens Vegne henvende sig til Rigsdagen for at faa en Ekstrabevilling snart i det ene og snart i det andet Øjemed. Snart har det været til en Prins, der skulde til Baredaab, snart til en Prins, der skulde ned og indvi en Domkirke, snart til Prinsesser, der skulde udstyres. Det er altsaa ikke noget nyt, vi her foreslaa, og det forekommer mig at være en praktisk og god Vej, hvorigennem Rigsdagen vilde være i Stand til at være medbestemmende om, hvorledes man ønskede, Landet skulde repræsenteres indadtil eller udadtil.

Det ærede Medlems øvrige Bemærkninger til Forherligelse af Kongedømme kontra Republik skal jeg ikke indlade mig paa her, da den Sag ikke er til Forhandling.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 68 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet Landstingets Formand.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov om Apanage for Hans Kongelige Højhed